

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Gradsbenevnelse - bachelor

Tilråding

1.
Styret endrer vedtaket i S-sak 90/02 punkt A når det gjelder gradsbenevnelser for bachelorprogram slik at studenter som uteksamineres får gradsbenevnelsen for studieprogrammet de er tatt opp til:

Bachelor i (programnavn)

2.
Endringen gjelder for studenter som oppnår graden etter 1. mai 2015.
Studentens fakultet avgjør hvilken programbenevnelse studenten skal få der dette ikke er klart ut fra hvilket program studenten ble tatt opp til.

3.
Fakultetet avgjør hvor lenge gradsbenevnelsen gis etter at et studieprogram er nedlagt (minst varighet, jfr. §4, 6 i studieforskriften).
Ved endring av studieprogrammet som studenten ble tatt opp til må fakultetet vurdere hvilken programbenevnelse studenter som ennå ikke er ferdig skal ha.

Bakgrunn

Hvilke grader en institusjon kan tildele når studenten skal få sitt vitnemål er fastsatt i *Forskrift av 16.12.2005 om grader, yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler*. Forskriften er nasjonal og fastsatt ved kongelig resolusjon (av regjeringen). NTNU kan tildele følgende grader: bachelor, master, ph.d., dr. philos., cand.med., cand.psychol. og Master of Technology Management, jf § 5. Dette er også den tittel som kandidaten gis rett til å benytte. Grad/tittel er beskyttet, hvilket vil si at det ikke er andre enn de som har fått graden tildelt som kan benytte den.

I tillegg til den beskyttede graden fastsettes en tilleggsbenevnelse (gradsbenevnelsen) som skal angi *det nærmere fagområde for graden* (bachelor i ..., master i .....). Dette fastsettes av institusjonen selv.¹

I forbindelse med overgangen til ny gradsstruktur i 2003 (S-sak 90/02) vedtok Styret hvilke gradsbenevnelser som skulle benyttes. For bachelor ble følgende gradsbenevnelser vedtatt:

Bachelor i realfag
Bachelor i samfunnsvitenskapelige fag
Bachelor i humanistiske fag
Bachelor i utøvende billedkunst
Bachelor i billedkunst

Årsaken til at områdebenevnelserne realfag, samfunnsvitenskapelige fag og humanistiske fag og ikke mer spesifikke benevnelser som geografi, historie osv var den store valgmuligheten som lå i mange av disse studiene.

Senere har vi også fått yrkesfaglærerutdanning som gis i samarbeid med Høgskolen i Trondheim (HiST) (fellesgrad). Her får de som uteksamineres følgende: Bachelor – yrkesfaglærerutdanning. Dette er bestemt i nasjonal forskrift for yrkesfaglærerutdanningen.

For masterprogrammene ble det opprinnelig også vedtatt at gradsbenevnelsen skulle være områdebenevnelser. Senere ble dette endret til at programbenevnelsen skulle brukes (s-sak 67/04). Dette innebar at en student som hadde fullført masterprogrammet i geografi fikk gradsbenevnelsen master i geografi i stedet for master i samfunnsvitenskapelige fag, dvs en gradsbenevnelse som korresponderer med navnet på det studieprogrammet studenten ble tatt opp til.

Innenfor teknologistudiet (sivilingeniørutdanningen) brukes master i teknologi / sivilingeniør for alle studieprogrammene. Her var det ønskelig å ha en felles gradsbenevnelse fremfor egne for hvert program. I tillegg fikk NTNU tillatelse til å føye til sivilingeniør som tillegg til gradsbenevnelsen.

Gradsbenevnelser bachelor – høring

Bachelorprogrammene er i på 180 studiepoeng (3 års normert studietid) unntatt musikk som er på 240 studiepoeng (4 år). Bachelorprogrammene skal ha en faglig fordypning som minst skal være på 80 studiepoeng (nasjonalt krav) og inneholde ex.phil., ex.fac. og perspektivemne hver på 7,5 studiepoeng (NTNU-krav). Fakultetet kan i tillegg stille ytterligere krav gjennom studieplanen for det enkelte program.

Etter hvert har det oppstått et ønske om å gå over til programbenevnelse også på bachelornivå. SVT-fakultetet tok opp spørsmålet om å endre gradsbenevnelsen til programbenevnelse. Dette var særlig begrunnet i deres omlegging av programstrukturen hvor de gikk over fra opptak til ett program: bachelor i samfunnsvitenskapelige fag til mer spesifikke program som f.eks studieprogram i geografi, sosialantropologi, statsvitenskap osv. SVT viste til at en overgang til å gi programbenevnelsen ville vise bedre hvilken kompetanse studentene hadde og ville samtidig gi studenten en tydeligere identitet og tilhørighet til det fagmiljøet de hadde sin utdanning fra. Det var også et poeng at studiestrukturen hadde blitt strammere ved at det var stilt strengere krav til fordypningsdelen i programmene.

---

¹ Brev fra departementet av 21.10.02 om innføring av ny gradsstruktur

Forslag om endring av gradsbenevning ble sendt på høring 07.11.11. HF ønsket i hovedsak en videreføring av områdebevevning, men at det for enkelte mer fastlagte studieprogram var mer aktuelt med programbevevning. Fakultetet understreket også at det hos dem var argumenter for programspesifikke gradsbevevning. NT, IME og IVT stilte seg positiv til å gå over til programbevevning. Det samme gjorde Studenttinget, men de viste til at brede gradsbevevning kunne være positivt der programmene hadde en stor grad av tverrfaglighet innenfor fagområdet.

Etter høringsrunden ble saken lagt på vent, dels fordi man anså det vesentlig med den samme ordningen for alle ved NTNU og at man ønsket å avvete andre pågående prosesser knyttet til bachelorgraden som automatisk utskrivning av vitnemål og overgang fra årsstudier til bachelor. HF ble så bedt om å gjøre en ny vurdering i lys av disse endringene. HF stiller seg nå også positiv til å gå over til en endring fra områdebevevning til programbevevning.

Rektors vurdering

Rektor foreslår at NTNU går over til mer spesifikke gradsbevevning på bachelornivå ved at studentene får programbevevning som gradsbevevning når de tildeles vitnemålet. Vitnemålet vil på den måten bedre vise hvilken kompetanse studenten har. Vi foreslår at dette skal gjelde for alle studenter som uteksamineres etter 1. mai 2015, dvs at det ikke opereres med overgangsordninger.

Innen dette tidspunktet skal de tilpasninger som er nødvendig i vårt studentdatasystem være klar for endringen. Studentene har blitt tatt opp til spesifikke program de senere årene, og de som tidligere ble tatt opp til programmet «samfunnsvitenskapelige fag» skal etter normal studieprogresjon være ferdig. Fakultetet må vurdere hvilken programbevevning studenter som ble tatt opp til tidligere områdeprogram og som ennå ikke er ferdig skal ha, samt de som eventuelt har flere studieretter. Her vil den fordypningen studenten har valgt i stor grad være tilsvarende programbevevning i dag.

Vedlegg:

1. Forskrift av 16.12.2005 om grader, yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler
<http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-12-16-1574>
2. [Høringsnotat og høringsuttalelser](#)